

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoP/10/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316208363
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8316208363.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci navrhovateľky N. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/X, G. proti odporcovi N. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/X, G., právne zastúpeného JUDr. Evou Kákošovou, advokátkou, so sídlom Partizánska 1057, Snina o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné zo dňa 04. 10. 2016, č. k. 15Pc/12/2016-15 takto jednohlasne

rozhodol:

Mení uznesenie súdu prvej inštancie tak, že ukladá odporcovi povinnosť predbežne prispievať na výživu navrhovateľky sumou 50 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia až do právoplatného skončenia sporu o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7C/138/2016.

Zrušuje uznesenie vo výroku o náhrade trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie tak, že zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou 200 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky od vykonateľnosti uznesenia. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 324, § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, § 366 Civilného mimosporového poriadku, § 72 ods. 1 - 3, § 73, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

3. V odôvodnení súd uviedol, cit.: „Navrhovateľka sa svojim návrhom domáhala, aby súd zaviazal odporcu platiť jej výživné vo výške 400 Eur mesačne od vykonateľnosti rozhodnutia a aby jej uhradil trovy konania. Vo svojom návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 10P/341/2015 zo dňa 26. 04. 2016 bolo manželstvo navrhovateľky s odporcom rozvedené, na čas po rozvode bol mal. I. zverený do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou odporcu prispievať na výživu maloletého sumou 300 Eur mesačne. V súčasnosti je finančná situácia navrhovateľky veľmi zlá, keďže po odchode odporcu zo spoločnej domácnosti ostala bez akéhokoľvek príjmu. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 10. 02. 2016, sp. zn. 10C/17/ 2016 bol odporca zaviazaný predbežne prispievať na výživné manželky, navrhovateľky sumou 200 Eur mesačne, ktorú povinnosť si však neplnil. Dňa 23. 06. 2016 bol na Okresnom súde Humenné podaný návrh na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, ktoré konanie sa vedie pod sp. zn. 7C/138/2016. Navrhovateľka je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny G. ako uchádzačka o zamestnanie bez nároku na akékoľvek dávky v nezamestnanosti a sociálne dávky v dôsledku vysokého príjmu odporcu ako dovtedy spoločne posudzovanej osoby. Býva v byte s maloletým synom a mesačné výdavky navrhovateľky predstavujú náklady na bývanie 117,42 Eur, režijné poplatky spojené s bývaním (SIPO) 53,62 Eur, stravné 250 Eur pre dve osoby,

ošatenie 70 Eur, hygienické a kozmetické potreby 50 Eur. Navrhovateľka má dlhodobu zdravotné problémy, trpí diagnózou poškodenia krčnej medzistavcovej platničky s radikulopatiou, je pacientkou neurologickej ambulancie, trpí silnými bolesťami hlavy, následkom čoho má problém zamestnať sa v mieste bydliska. Zo zdravotných dôvodov má navrhovateľka zvýšené náklady aj na lieky, nevlastní žiaden majetok, nehnuteľnosti, ani osobné motorové vozidlo. Počas spoločného života s odporcom bola finančne závislá výlučne na jeho príjme a odporca nesúhlasil, aby navrhovateľka pracovala. Jej finančná situácia je dlhodobu nepriaznivá, ostala bez akéhokoľvek príjmu, je nútená požičať si finančné prostriedky od príbuzných a priateľov. Odporca je zamestnaný v spoločnosti B. - H. s. r. o. v pozícii tesár s mesačným príjmom, ktorý spolu s deťmi predstavuje cca 1 600,78 Eur. Vyživovaciu povinnosť má iba voči mal. synovi I.. Po odchode zo spoločnej domácnosti odporca prestal uhrádzať platby spojené s bývaním, presťahoval sa k svojim rodičom, navrhovateľke nezanechal žiadne finančné prostriedky a zrušil jej aj dispozičné právo k osobnému účtu v Q., kde mali uložené spoločné úspory. Pre navrhovateľku bolo a je veľmi ťažké uplatniť sa na trhu práce s vyučením v odbore - čaluník alebo zaradiť sa do pracovného procesu po dlhobodej pracovnej neaktívnosti. Navrhovateľka mala záujem sa zamestnať, hoci v inej profesii, ale na naliehanie odporcu, že on je živiteľom rodiny tak neučinila. V súčasnosti má vážne zdravotné problémy, ktoré jej neumožňujú zamestnať sa vo vyučenom odbore nakoľko ide o fyzickú prácu. Napriek tomu navrhovateľka aktívne prácu vyhľadáva. Všetok čas venuje svojmu synovi, ktorému sa snaží aspoň čiastočne vynahradiť neprítomnosť otca. Podmienkou vzniku vyživovacej povinnosti medzi rozvedenými manželmi je okrem iného aj to, že rozvedený manžel, voči ktorému nárok na poskytnutie príspevku na výživu smeruje, je sám schopný podľa svojich schopností a možností tento príspevok poskytovať. V danom prípade je uvedená podmienka splnená, nakoľko odporca je zamestnaný. Jeho finančná majetková situácia a životná úroveň je nadštandardná a plnením vyživovacej povinnosti nijako nie sú ohrozené jeho nevyhnutné výdavky. V konaní sp. zn. 10C/17/2016 bolo osvedčené, že priemerná mzda, ktorú odporca dosahuje u zamestnávateľa predstavuje 640 Eur mesačne, zároveň zamestnávateľ mu uhrádza cestovné náhrady v priemere 1 240 Eur. Vzhľadom k tomu, že finančná situácia odporcu je v porovnaní s navrhovateľkou výrazne lepšia, súd predbežne priznal navrhovateľke nárok na príspevok rozvedenej manželky v rozsahu, ktorý minimálne pokrýva zabezpečovanie jej základných životných potrieb. Vzhľadom na nevyhnutné výdavky navrhovateľky spojené s bývaním, stravou, hygienickými potrebami, o ktorých existencii nemožno mať pochybnosti a s ohľadom na príjem odporcu, ktorý mu umožňuje poskytovať navrhovateľke výživné súd určil výšku výživného 200 Eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

4. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku“.

5. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca namietajúc, že podľa názoru odporcu navrhovateľka neosvedčila dôvodnosť svojho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, neosvedčila, že je potrebné bezodkladne upraviť jej pomery. Súd odôvodnil vydanie neodkladného opatrenia iba tým, že navrhovateľka stratila právo na manželské výživné, nemá žiaden zdroj príjmu, a preto je namieste, aby súd neodkladné opatrenie vydal. Zdôraznil, že kým manželské výživné je zákonnou povinnosťou, príspevok rozvedenej manželke nie je výživným a nie je naňho zákonný nárok. Je preto nepochopiteľné, že súd zaviazal odporcu k úhrade príspevku dokonca v rovnakej výške ako v prípade manželského výživného. Pritom je ustálené, že rozvedený manžel nemá nárok na rovnakú životnú úroveň ako druhý manžel, nakoľko už nemajú voči sebe vyživovaciu povinnosť. Navrhovateľka v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nepriložila žiadne písomné dôkazy a odvolala sa len na spis Okresného súdu Humenné vo veci samej 7C/138/2016. Ďalej uviedol, že súd rozviedol manželstvo účastníkov dňa 26. 04. 2016, rozsudok nadobudol právoplatnosť 11. 05. 2016. Týmto dňom zanikla odporcovi povinnosť platiť navrhovateľke manželské výživné, a preto nemôže navrhovateľka tvrdiť, že si odporca riadne neplnil svoje povinnosti, práve naopak. Poukázal na to, že od 11. 05. 2016 je navrhovateľka rozvedená a tým aj samostatne posudzovaná. Navrhovateľka neosvedčila súdu, či požiadala v tejto súvislosti o nejaké sociálne dávky. Neosvedčila ani dôvodnosť svojich zdravotných problémov, nakoľko počas manželstva bola navrhovateľka zdravá a odporca nemal vôbec žiadne vedomosti o jej zdravotných problémoch a už vôbec nie o vážnych. O svojej neschopnosti vykonávať prácu nepredložila žiaden dôkaz. V spise sa vyjadruje o svojich zdravotných problémoch, avšak nie pokiaľ ide o možnosť vykonávať prácu. Odporca dal do pozornosti súdu, že sám na základe vlastného vyhlásenia v konaní o rozvod manželstva navrhol výživné pre syna 300 Eur mesačne, a to jedine za predpokladu neplatenia manželského výživného. Súd na toto jeho dobrovoľné vyhlásenie pri určení výživného prihliadol a určil výživné na syna 300 Eur mesačne. Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu matky na výživné vyjadril tým spôsobom, že výživné je primerané a nenavrhol odvolaciemu

súdu jeho zvýšenie. Okrem platenia bežného výživného odporca hradí synovi aj poistné 17,30 Eur mesačne s tým, že po dovŕšení 18 rokov mu bude vyplatená cieľová suma. Ďalej poukázal na to, že hradí aj polovicu nákladov bytovému družstvu vo výške 58,46 Eur z celkovej sumy 117,42 Eur. Je pravdou, že nehradí náklady na elektrinu, ktoré hradil vo výške 49,62 Eur z dôvodu, že v byte od decembra 2015 nebýva a nespotrebuje energie. Preto nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľky, že platí za byt 117,42 Eur. Pokiaľ ide o návrh na rozvod manželstva, tento podala navrhovateľka a súd manželstvo rozviedol vzhľadom na vzájomné citové odcudzenie z dôvodu výkonu práce odporcu v zahraničí. Odporca nijakým spôsobom nezapríčinil skutočnosť, že navrhovateľka nepracuje a nemá žiaden príjem. Odmieťa tvrdenie o tom, že nikdy nechcel, aby pracovala. O tejto skutočnosti nebol súdu predložený žiaden dôkaz. S navrhovateľkou majú iba jediného syna, takže navrhovateľka nebola dlhodobo na materskej, resp. rodičovskej dovolenke. Nijakým spôsobom jej nebránil, aby si hľadala prácu, prípadne sa vzdelávala. Ak by sa rozhodla, odporca by jej v tom nijako nemohol zabrániť a objektívne dôvody na to, aby nepracovala, nemala. V tejto súvislosti uviedol, že navrhovateľka vždy vyhlasovala, že ona za 300 Eur pracovať nebude. Pokiaľ ide o navrhovateľkou uvádzané zdravotné problémy, nevie o tom, aby tieto boli takého charakteru, aby sa nemohla zamestnať a bola úplne vylúčená z pracovného procesu. Ďalej poukázal na to, že sám sa živí ako stavebný robotník, t. j. jeho životná úroveň nie je nadštandardná a odvíja sa iba od toho, do akej miery šetrí na potravinách a základných životných potrebách. Zamestnávateľ mu neplatí žiadne stravovanie v nejakom zariadení, ani nijako inak mimo diét mu na stravu neprispieva. Preto je presvedčený, že na tejto dôkaznej situácii nie je dôvod, aby súd ho zaviazal k úhrade príspevku rozvedenej manželky vo výške 200 Eur mesačne. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie, návrh zamietol a priznal odporcovi náhradu trov konania.

6. Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu odporcu nevyjadрила.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) v zmysle pravidiel upravených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie odporcu je čiastočne dôvodné.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 366 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

12. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Neodkladným opatrením sa poskytuje iba dočasná úprava, nie definitívna. Súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenie práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uskutočňuje formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité

pre rozhodnutie o návrhu. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010).

15. Dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia môžu byť nasledovné skutočnosti:

- a) ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov,
- b) ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

16. Pod potrebou dočasnej úpravy pomerov účastníkov treba rozumieť stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad. Navrhovateľka v konaní osvedčila, že po rozvode manželstva (rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 26. 04. 2016, sp. zn. 10P/341/2015, ktorý vo výroku o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 18. 05. 2016) ostala bez akéhokoľvek príjmu. Navrhovateľka je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny G. ako uchádzačka o zamestnanie bez nároku na akékoľvek dávky v nezamestnanosti a sociálne dávky v dôsledku vysokého príjmu odporcu ako dovtedy spoločne posudzovanej osoby. Býva v byte s mal. synom, na ktorého odporca prispieva výživné sumou 300 Eur mesačne. Navrhovateľka má náklady súvisiace s bývaním (117,42 Eur mesačne), režijné poplatky spojené s bývaním (SIPO) v sume 53,62 Eur mesačne, ďalšie náklady predstavujú náklady na stravné, ošatenie, hygienické a kozmetické potreby. Odporca je zamestnaný v spoločnosti B. H., s. r. o., C. s priemerným mesačným zárobkom 640 Eur, odporcovi sú zároveň vyplácané cestovné náhrady mesačne v priemere 1 240 Eur.

17. Vzhľadom na nevyhnutné výdavky navrhovateľky spojené s bývaním, stravou, hygienickými potrebami, o ktorých existencii nemožno mať pochybnosti a s ohľadom na príjem odporcu, odvolací súd je toho názoru, že je dôvodné uložiť odporcovi povinnosť predbežne prispievať na výživu rozvedenej manželke.

18. V danom prípade odporca v odvolaní uvádza skutočnosti, ktoré nie sú síce bez právneho významu, avšak tieto bude musieť posúdiť súd prvej inštancie v rámci konania vo veci samej, ktoré prebieha pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 7C/138/2016. Až v tomto konaní sa s konečnou platnosťou rozhodne o určení rozsahu príspevku na výživu rozvedenej manželky.

19. Možnosť neodkladným opatrením nariadiť účastníkovi platiť výživné v nevyhnutnej miere je daná ust. § 366 Civilného mimosporového poriadku. Takéto neodkladné opatrenie prichádza do úvahy vtedy, ak je uplatňovaný nárok na výživné, ktorého právny dôvod spočíva v ustanoveniach zákona o rodine. Napriek tomu, že sa osvedčujú aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, obsahom neodkladného opatrenia bez zreteľa na druh vyživovacej povinnosti je výživné v nevyhnutnej miere. Toto výživné je teda určené len na uspokojovanie základných, osobných (životných) potrieb oprávneného. Rozsah vyživovacej povinnosti je zúžený v porovnaní s rozsahom vyživovacej povinnosti určovanej v rámci konania vo veci samej.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, za daného stavu odvolací súd je toho názoru, že nevyhnutné výživné predstavuje 50 Eur mesačne. Preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a uložil odporcovi povinnosť predbežne prispievať na výživu navrhovateľky sumou 50 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred od vykonateľnosti tohto uznesenia až do právoplatného skončenia sporu o určení príspevku na výživu rozvedenej manželky vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7C/138/2016.

21. Pretože o trovách neodkladného opatrenia sa rozhoduje až v rozhodnutí, ktorým sa konanie vo veci samej končí, odvolací súd zrušil výrok o náhrade trov konania podľa § 381 ods. 1 písm. b) CSP.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).